

ריאיון עם שמעון בן חמו

מנכ"ל מקורות חברת המים הלאומית

12,000 קילומטרים קווי מים ופחת המים נמוך מ-3%, מה שמהווה שיא עולמי בתחום זה. זה הוא שיעור הפחת הנמוך ביותר בעולם.

שאלה: האם קיים חוסר מים בישראל?

תשובה: כיום ישראל לא סובלת מחוסר מים. בשנים האחרונות הוקמו ארבעה מפעלים להתפלת מי ים והחמישי מוקם באשדוד על ידי חברת הבת, "מקורות פיתוח וייזום" ובמקביל הוקם ה"מוביל הארצי החדש" להולכת המים המתפלים למערכת המים הארצית. כיום מסופקים למערכת המים הארצית למעלה מ-400 מיליון מטר קוב מים מותפלים ועד סוף שנת 2014 יסופקו למעלה מ-600 מיליון מטר קוב מים למערכת המים הארצית. המשמעות היא כי החל משנת 2014 75% מהמים המסופקים לצריכה ביתית יהיו מים מותפלים

"מקורות מספקת כ-70% מהמים בישראל וכ-80% ממי השתיה. אנו כיום מהמובילים בעולם בנושא התפלת מים"

שאלה: האם אנו עושים מספיק בנושא התפלת מים?

תשובה: ישראל כיום היא מהמובילות בעולם בתחום התפלת המים. כאמור, 75% ממי השתייה בסוף השנה יהיו מים מותפלים. כבר בשנות ה-60 הקימה "מקורות" מתקני התפלה באילת בשיטת האידוי ובהמשך מתקני התפלה למים מליחים ומי ים בשיטת האוסמוזה ההפוכה ש"מקורות" הייתה הראשונה להשתמש בה בארץ וכיום היא בשימוש רווח בעולם.

שאלה: האם מדינת ישראל משיבה מי שפכים?

תשובה: ישראל משיבה מי שפכים לחקלאות בשיעור של מעל 80%, מה שמחד נותן פיתרון לבעיה אקולוגית ומאידך מגביר את כמות המים האיכותיים להשקיה ומשחרר יותר מים שפירים לשתיה. שיעור ההשבה בישראל הוא, הגבוה ביותר בעולם, כשבמקום השני

שמעון בן חמו משמש כמנכ"ל "מקורות" - חברת המים הלאומית של ישראל, מאז שנת 2011. לפני כן היה במשך ארבע שנים מנהל הפעילות של חברת "אפריקה ישראל" בדרום מזרח אירופה (ארצות הבלקן). הוא בעל תואר ראשון בכלכלה ובמנהל עסקים מהאוניברסיטה העברית, נשוי ואב ל-3 מתגורר במכבים.

בין יתר תפקידיו שימש כממלא מקום מנהל רשות החברות הממשלתיות לאחר כהונה של 11 שנים כסגן מנהל הרשות. "מקורות" הוקמה בשנת 1937 עוד לפני קום המדינה מתוך החשיבות המכרעת של המים להתיישבות העובדת. בין מקימיה ומנהליה הראשונים היו פנחס ספיר, לוי אשכול והמהנדס שמונה בלאס, מהבולטים באנשי היישוב באותה התקופה ומי שמאוחר יותר היו למנהיגי המדינה.

"מקורות" מספקת כ-80% ממי השתייה בישראל, מועסקים בה כ-2,200 עובדים ובמסגרתה פועלות שתי חברות בנות:

חברת "שח"מ מקורות ביצוע" - הוקמה בשנת 1952 והיא חברת בת בבעלות מלאה של "מקורות" ומהווה הזרוע הביצועית שלה. "שח"מ מקורות ביצוע" בונה את מירב תשתיות המים עבור "מקורות", ועוסקת במגוון היבטי ביצוע בתחום המים.

"מקורות פיתוח וייזום" - הוקמה בשנת 2006 והיא הזרוע ההעסקית של קבוצת "מקורות" בארץ ובעולם ואמונה על הפיתוח העסקי של הקבוצה.

"מקורות" היא חברה ייחודית ואחת מחברות המים המובילות בעולם המהווה מרכז ידע עולמי לכלל תחומי טכנולוגיית המים והכול תחת קורת גג אחת וברמות הביצוע הגבוהות ביותר: התפלת מים, בהידרולוגיה וקידוחים, איכות מים, ניהול משאבי המים, הגברת המטר, השבת מים לחקלאות, ביטחון מים וכו'.

ישראל נחשבת לאחת המדינות המתקדמות בעולם בנושא המים, על אף שהיא שוכנת על סף המדבר. "מקורות" השכילה משחר ימיה לחקים תשתיות לכל אורכה ורוחבה של המדינה, תוך ראייה ארוכת טווח, הזון פורץ דרך וביצוע איכותי ומקצועי. ל"מקורות" מעל

נמצאת ספרד עם שיעור השבחה של ב-20%. תהליכי השבת המים נעשים ברמת הקפדה גבוהה מאוד על איכות המים

שאלה: האם "מקורות" עוסקת גם בחיפוש מים?

תשובה: כן, אנחנו קודחים עד כדי קילומטר וחצי לצורך חיפוש מים בעיקר בערבה וברמת הגולן שאינן מחוברות למערכת המים הארצית ונסמכות על מקורות מים מקומיים. בנוסף, אנחנו מנצלים את מירב מי השיטפונות ותופסים אותם במפעלים לתפיסת מי שיטפונות הפזורים ברחבי הארץ כאשר חלקם מוחזרים לאקוויפר לצורך סינון טבעי למי שתייה וחלקם האחר מיועד להשקיית גידולים חקלאיים.

"אין כוונה להפריט יחידות בנושאי הספקת מים, ואם תהיה כזו בפעילות העסקית העובדים לא יפגעו"

שאלה: האם מקורות פועלת בתחום ההסברה בנושא המים?

תשובה: מקורות פועלת רבות בתחום ההסברה מתוך מחויבותה כחברת המים הלאומית להסביר לציבור איך היא שומרת עבורו על משאב החיים. כמו כן משלחות מכל העולם מגיעות ללמוד מהידע המקצועי שלנו שימוש ומניסיון רב השנים. שמה של "מקורות" הולך לפניה בעולם והיא זוכה להערכה רבה ממדינות בעולם המתמודדות עם בעיות ומשברי מים.

שאלה: האם קיים שיתוף פעולה עם המדינות השכנות לנו?

תשובה: במסגרת הסכמי השלום מספקת ישראל, באמצעות "מקורות", מים לממלכה הירדנית ולרשות הפלסטינית. בהיקף של עשרות מיליוני מטר קוב מים בשנה. מידי שנה מגיעים צוותים מקצועיים מירדן ומהרשות הפלשתינאית ללמוד ממהנדסי "מקורות" כיצד לטפל במים.

שאלה: האם מקורות עומדת להפריט יחידות מתוכה?

תשובה: אין כוונה כזו. בכל הקשור לפעילות העסקית של "מקורות פיתוח ויזום", יש החלטת ממשלה משנת 2007 כי כאשר פרויקטים יבשילו, יתכן כי "מקורות" תמכור חלק מהבעלות באופן שישאיר את השליטה בידיה. מהלך כזה לא יפגע בעובדים, יכניס כסף לחברה, וייתאפשר פיתוח ויזום ופרויקטים נוספים.

שאלה: מה מידת תרומתם של הדירקטורים מקרב העובדים לפעולות הדירקטוריון?

תשובה: הדירקטורים מטעם העובדים מכירים היטב את פעילותה של החברה, ויש להם תרומה חיובית בכך שהם מביאים לדיוני הדירקטוריון את הניסיון שלהם, את הבנתם לצרכי החברה ואת קולם הייחודי של העובדים. בוודאי שכול זה מוסיף לאיכות הדיונים.

שאלה: התיקון לבחירת נציגי ציבור חוקק בשנת 1977 מאז עברו המשק והחברות שינויים דרסטיים. האם אין הצדקה להתאים את התקנון לבחירת נציגי ציבור מקרב העובדים לבחינה מחודשת?

תשובה: התקנות האלה הותקנו ע"י רשות החברות הממשלתיות ויכול להיות שההסתדרות, יחד עם רשות החברות הממשלתיות, צריכות לדון בכך ולראות האם יש מקום לשינוי בחירת הדירקטורים מקרב העובדים.

שאלה: כיצד אתה רואה את עתיד החברה ופעילותה?

תשובה: מקורות היא חברה מאד איכותית, בעלת שם עולמי מוביל, היעד המוצהר שלה הינו הרחבת הפעילות. בעולם בו יש ביקוש גדול מאד להתמקצעות בתחום המים, כך שלפעילות "מקורות" יש ביקוש בעולם כולו. יש בכך ערך מוסף למשק, הגורם להכנסת מטבע זר ותוספת מוניטין לישראל בעולם.

הפעילות שנעשית בעולם אינה פוגעת בפיתוח. אנו ממנפים את היכולות הגבוהות של מקורות, באופן אשר מניב הכנסות עבור מדינת ישראל.

אנו משקיעים מעל מיליארד שקל בשנה בפיתוח משק המים בישראל ומגייסים כספים באגרות חוב מגופים מוסדיים מאחד ו"מקורות" אינה נתמכת על ידי תקציב מדינה. "מקורות" מדווגת בדרוג האשראי הגבוה ביותר, AAA, כבר למעלה מ-10 שנים ברציפות.

"בחברות עתירות עובדים כמו מקורות חשוב מאד שתהיה הבנה ושיתוף פעולה בין ההנהלה לארגון העובדים"

שאלה: מהם יחסים עם ההסתדרות, והאם קיים שיתוף פעולה?

תשובה: מקורות השכילה לייצר שיתוף פעולה טוב עם ההסתדרות. קיימת הבנה עם ההסתדרות, עם יו"ר ההסתדרות עופר עיני, ועם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אבי ניסנקורן. בחברה כמו מקורות וגם בחברות עתירות עובדים חשוב מאד שתהיה הבנה ויהיה שיתוף פעולה בין ההנהלה לארגון העובדים. כשרואים עין בעין את טובתה של החברה, כולם נהנים ממקום עבודה יציב טוב ומתפתח. זו הסיבה ש"מקורות" נחשבת לחברה מצוינת ומובילה בתחומה בארץ ובעולם.

לקראת חג הפסח אני מאחל לעובדי "מקורות" בני משפחותיהם ולכל עם ישראל שגשוג צמיחה והמשך עשייה פורייה.